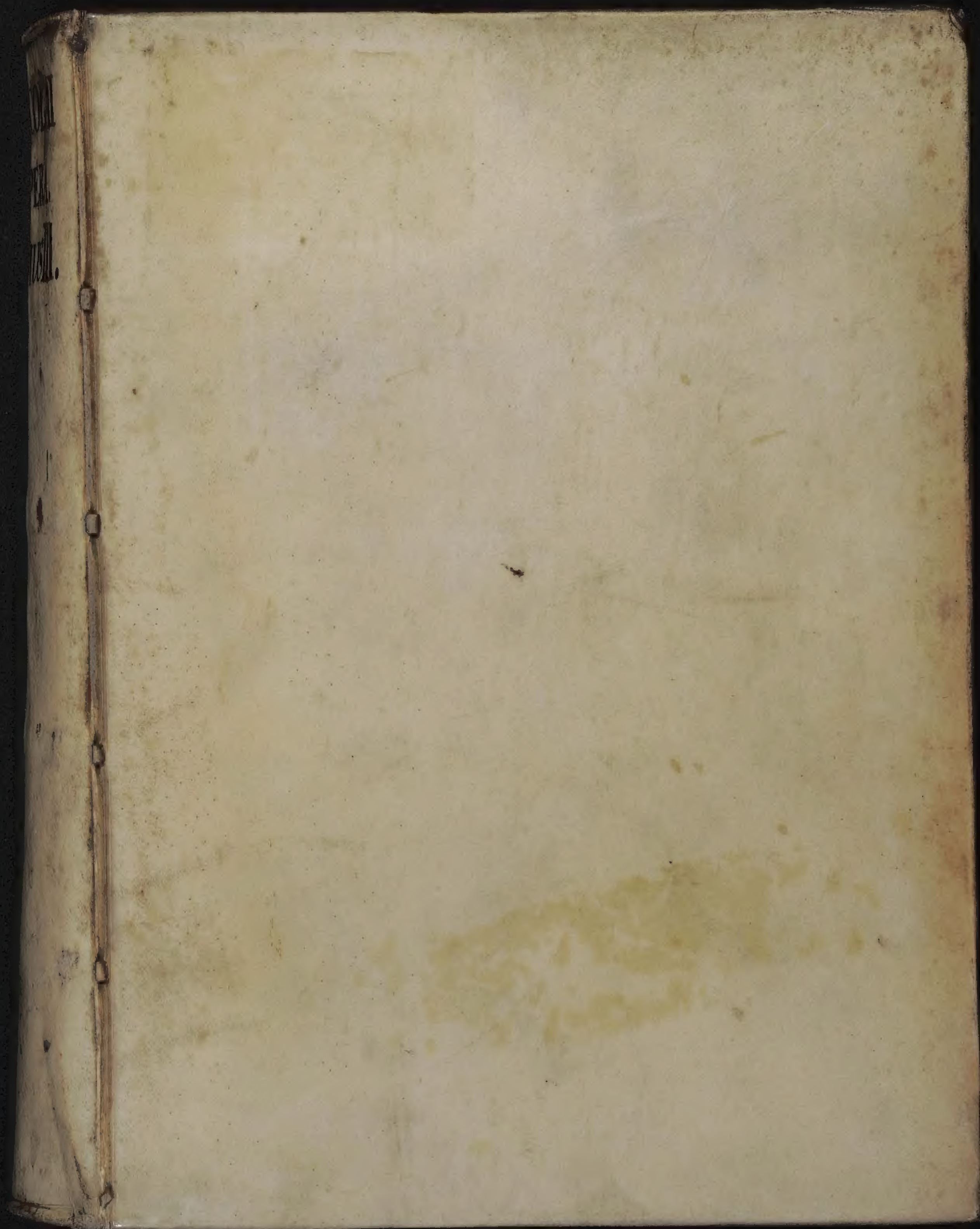

Vacandum Studiis.
Ex Bibliotheca
VALENTINI SCHLIEFF
Gedani.

Henrici Nicolai

1. de Multipraesentia Rei finitae.
2. Tr. de Contradictionis Natura et Principio.
3. Tr. de Oppositione Enunciatorum.
4. Pansophia liberalis Tabellis repraesentata.
5. Disquisitio Magnetica.
6. Tr. de Notitiis naturalibus.
7. Tr. de Cognitione humana universa, duabus Exercitationibus comprehensa.

DE MULTIPRÆSENTIA REI FINITÆ,
TRACTATUS SINGULARIS.
EXERCITATIO I.
De Statu Controversiæ, & argumentis nonnullis pro Multipræsentiâ.

Respondente,
MELCHIORE DREILINGIO,
Rigâ-Livono.

THESIS I.

V*T unda undam in flumine trudit: Sic disceptatio disceptatione in literarijs conflictibus excipit, & interdum promit.* Occasione Eorum, quæ de Christo Servatore Nostro, *& generis nostri Sequestro, in sacris proposita habemus, & in Scholis inter literatos disceptare solemus*, quæri *inter alia ceptum est*, Possitnè Corpus, substantia finita, aut universim ulla finita res salva suâ veritate, unitate, & finitate, in duobus pluribusvè spatijs divinitùs sisti: An hoc potiùs Contradictorium sit, proindeq; à veritate alienissimum, neque potestati divinæ subijciendum? *Disceptata res est* & antiquioribus Scholasticis, Thomæ, Scoto, Occamo, Bieli, Alensi, Bonaventuræ, Lombardo, *alijsq;: &* Neotericis Philosophis *ac Theologis*, cùm Pontificijs, tum Reformatis, & Nostratibus, *ut* §. 32. 74. *patebit. Ac ut in re difficili & obscurâ solet, non sine sententiarum divergio disceptata est.* Reformati *communiter ad negantem inclinârunt, ut ex multorum testimonijs allegatis* Tractatu de Esse alicubi c. 4. §. 67. *ostendi. Paucissimi contrà erunt, ut* §. 30. patebit. Sohnius *contra multi & omni præsentiam Corporis Christi prolixam disputationem conscripsit,*

To. I° Op. part. 2. disp. 10. Sadeel *integrum* librum de veritate humanæ Naturæ Christi, Crellius *duos libros de Eucharistiâ*, Et Vindicias *eorum contra* Valentiam *adversus eandem direxit*, Chamier *in oppugnandâ eâ multus est*, T. 2. Panstrat. l. 6. c. 9. 10. 11. Vedelius in Rationali Theologico passim Contradictionis eam arguit. *Et* Wendelinus lib. 1. Theol. c. 16. §. 3. Considerator commonefactionis par. 2. arg. 7. nec secundùm naturæ, nec sapientiæ & potentiæ DEI ordinem, nec secundùm Physicas nec Hyperphysicas leges, nec secundùm hujus vel futuri seculi statum esse, aut esse posse, verum corpus, unum & idem, eodem tempore in diversis locis ait. p. 628. Reformatis *in negando se junxerunt* Photiniani, ut cit. loc. *adductum*. Vorstius *item*, Vorstiani, *&* Arminiani *inter negantes sunt*, *ut ex* Vorstio not. ad disp. 3. de DEO, p. 244. seq. Et Remonstrantium Apologiâ pro Confessione suâ, præfat. lit. i 3. 4. alijsq; *patet*. *Et ante omnes hos* Wiclefus & Wiclefitæ *illud negârunt*, *ut ex* Thomâ Waldensi Bellarminus lib. 3. de Eucharistiâ c. 1. *notat*. Veteres hæretici, *qui præsentiam realem Corporis Christi in Cœna negârunt, ut*, Iconomachi, Scotus quidam, non ille Scholasticus, Bertramus, Berengarius, Henricus, Petrus Bruis, Albigenses, Flagellantes, *& similes, quos adducit* Bellarm. l. 1. de Eucharist. c. 1. *etiam fortassè multipræsentiam corporis DEO possibilem negaverunt*. Pontificij & Nostrates *affirmantem arripuerunt*, ut §. 32. hujus Tractatus *constabit*.

2. Nos, *quid commodissimè hic sentiri dicivè possit*, *post* Vbjetatis naturam peculiari tractatu distinctè traditam, novo tractatu *explicatum dare, non inutile duximus*. *Nam* & in naturâ *τȣ̃ Esse alicubi inter alia hodiè disquiri solet*, *an ullâ potestate corpus aliquod in pluribus spatijs salvâ sui veritate constitui possit*, *ut* cit. Tract. §. 61. *patuit*: Et *ex sese cognatæ*

materiæ

materia sunt, de Vbjetate & Multipræsentia, ut una ex alterius explicatione multum lucis nancisci queat, cum Multipræsentia finiti, supernaturalis aliqua Vbjetas divinitùs finito conciliata sit: Et primarium dissensionis à nobis fundamentum in Reformatis ex eo est, *quòd per multipræsentiam Corporis* veritati rei, DEI, Naturæ, & Essentiæ *verissimè contradici existiment, eoq́ nostræ sententiæ de præsentiâ corporis Christi in Cœnâ accedere non possint, sed Multipræsentiam inter absolutè impossibilia censere, & in hoc puncto à nobis dissentire coacti fuerint: Ac ubi* Oppositum ejus ostensum fuerit, *facilior partium* in locis de Christo & Eucharistiâ *futura fuerit conciliatio: Et à* Nullo Nostrorum *distinctè satis & completè materies hæc tractata est, distinctis satis distinguendis, sententiâ propriâ solidè confirmatâ, & oppositis rationibus sufficienter solutis ac prostratis. Cum tamen &* ipsa *materia scitu tractatuq́ sit dignissima:* & ad Controversias hodiernas Theologicas de Personâ Christi *ac Cœna solidè intelligendas, explicandas, confirmandas, defendendas, ab Contradictionibus vindicandas ac dijudicandas, variaq́ dubia in illis occurrentia accuratè resolvenda apprimè utilis & necessaria sit, cum passim* in locis de Christo ac Coenâ *hæc occurrant, & plenè materiæ istæ non percipiantur, nisi & hæc doctrina solidè intellecta fuerit: Et solidum Theologum tàm rei, quàm omnibus Adversarijs satisfacere deceat: Et sufficienter fides nostra,* prout hodiè in Academijs communiter docetur, *contra Adversarios hodiernos defendi non possit, quod experientia nostri seculi affatìm docebit. Cum itaq́* de Vbietate Tractatus per suas species & materias ibi tractandas satis excreverit; materia de Multipræsentiâ, peculiarem Tractatum *poscere sibi visum fuit, cùm & multa hic tractanda occurrant, & distinctis positionibus distinctæ materiæ explicandæ veniant.* Eum jam BONO CUM DEO, post Tractat. de Esse alicubi, *suppeditare constituimus.*

3. Multipræsentiam hic dicimus Entis finiti in binis aut pluribus simûl spacijs realem & veram, salvâ Entis essentia & unitate, existentiam. *Cumq; Ens finitum* vel Substantia sit, vel accidens, *utriq; quidem Esse alicubi competit: substantiæ tamen primò & originaliter, accidenti secundò & dependenter*, V. Tract. d. Esse al. sect. 1. §. 24. & hunc Tractat. §. 84. *Ad eundem modum & multipræsentia primò substantijs, secundò accidentib9 in substantiâ assignanda erit, ac de utroq; distinctis positionibus constituendum erit.* Ac substantiæ, & quidem corporeæ multipræsentia, utrum DEO possibilis sit, *potissimum hic quæsitum est. Priusquam ad argumenta pro eâ procedatur*, de Controversiæ statu *ritè formando quædam prænotanda veniant.* 1. *Non quæritur de Naturâ infinitâ, qualis DEI, an ea simul in pluribus spatijs existere possit? Hoc enim ab utraq; parte concessum est, nisi quod* Vorstius, Photiniani, & Arminiani, *aliquid hic divertere videantur, ut* præcedente Tractat. sect. 2. t. 9. 14. 15. *dictum.* 2. *Nec de vi Naturæ quæritur, an per Naturæ vim corpus aliquod in multis spatijs simul esse possit? Hoc enim ab utraq; parte concessum est, fieri non posse, & gentilibus etiam cognitum fuit*, ut cit. loc. Sect. 4. t. 65. *dictum.* 3. *Nec de vi Sathanicâ aut angelicâ, an per eam in corpore id præstari possit? Hoc enim fieri non posse etiam utrinq; conceditur.* 4. *Nec de spectris aut phantasmatibus repræsentatis, an per ea ita aliquid apparere queat, ut in pluribus locis simul esse appareat, etsi reverà tamen non sit? Hoc fieri posse etiam conceditur.* V: cit. loc. §. 66. 5. *Nec de duobus* locis partialibus *& inadæquatis, an in illis una res simul esse possit? Hoc enim per Naturam fieri posse etiam conceditur. Sic homo quantum ad caput, brachia, in alto loco partiali simul est, ac qua pedes.* V. c. l. §. 64. 6. *Nec de locis æquivocè dictis, an in uno proprio loco, altero æquivoco aliquod simul esse possit? Quomodo quidam internum*

ternum locum corporis faciunt, unde unum corpus in loco interno simul & externo esse potest. V. §. 27. *Sed locus internus locus æquivocè dictus est,* V. Tract. d. Esse alic. f. 4. §. 44. seq: *Eoq; ad hoc quæsitum adducendus non est.* 7. *Nec an de facto in aliquo corpore ita sit, ut Christi? Hoc enim ex Natura nunquam cognoscetur: Sed an saltem in aliquo divinitùs præstari possit?* De possibili est quæstio, non de facto: *V. c. l.* §. 68. *Confusio autem Errorum, non accurationum, mater est.* Sed 8. De loco externo, *verè & non æquivocè sic dicto, spatio nempè extrà circumstante, quod circumscribere solet & velit corpus suum, totali & adæquato, est quæstio,* an in illis duobus aut pluribus, corpus aliquod simul citra contradictionem divinitùs sisti possit? *Hoc inprimis est, quod cum* Reformatis *ex occasione disceptatorum de Christo in quæstionem venit. Et quod ipsi negant,* Nos *affirmamus.* 9. Si non de Corpore tantùm, *sed generaliùs de substantiâ creatâ quæratur, ut & Spiritus comprehendatur, quomodo generaliùs ante hæc* à Scholasticis *est quæsitum, An creatura possit in multis spatÿs simul à DEO sisti, &* generaliùs quæri posse in hac materiâ, certum est, *& ex positionibus distinctè secuturis constabit, spatium etiam generaliùs sumendum erit, ut non ambiens tantùm comprehendat, quod in corporibus, sed qualecunq; τȣ̃, Vbi substantia finita & creata, seu corporea seu incorporea illa, hæc n. primò alicubi esse dicitur,* §. 84. *existere intelligatur, sive reale illud sit, sive imaginarium tantùm, ut extra mundum, quomodo in ubietate spatium indifferenter sumendum esse,* Tract. d. Esse alicubi f. 1. §. 27. *dictum, Et quomodo in hac materiâ* à Reformatis *Metaphysicè magis, quàm Physicè sumi solet,* V. §. 40. *Et hic in hac materiâ de Multipræsentiâ fermè procedimus. Vt ex sequentibus constabit.* Si & de accidente *quæstio instituatur, ex ÿs, quæ in particulari de eo constituentur,* V. §. 104. *facilem decisionem sortietur.*

 4. *Hìs*

4. *His* de ſtatu Controverſiæ *præmiſſis, ad meliorem Tractationis hujus cognitionem adhuc ſequentia obſervanda erunt. 1. Inprimis hæc diſceptari cum Chriſtianis, qui Myſteria fidei Chriſtianæ, ut Trinitatis, Incarnationis, Creationis, Reſurrectionis, ſeſſionis Chriſti ad dextram DEI, confitentur, & probant, non cum illis, qui vel hæc negant, ut Turcæ, Perſæ, Mahometiſtæ, Iudæi, Athei, Epicurei: vel ex parte non credunt; ut Photiniani. Cum his ex generalioribus Naturæ fundamentis procedendum erit, ut generali DEI poteſtate, non implicatâ hac in re contradictione, infiniti ſupra finitum eminente perfectione, & creatorum ad increata inſufficiente analogiâ ac comparatione, & ſimilibus, quæ in* Intelligentiâ *pluribus proponi deberent.* V. §. 22. 23. *Hic inprimis cum* Reformatis *agendum, qui cætera fidei puncta admittunt, ſed in multipræſentia diſſentiunt, & ob hos hæ materiæ poſt renatum Evangelium inprimis diſceptatæ inter doctos fuerunt.* 2. Non debere hæc diſceptata pro *articulis fidei æſtimari; ſed difficultatibus Philoſophico-Theologicis ex occaſione articulorum fidei motis, & in Scholis à doctis & Scholaſticarum diſceptationum gnaris, inter doctos agitatis, ventilatis, ac diſceptatis, ac quæ ad fidei Chriſtianæ explicationem, & variam contra contradicentes defenſionem, multiplicem utilitatem præſtare poſſint, Vtcunq́ à ſimplice Chriſtiano ignorari univerſa poſſint, in illisq́ nihil ille conſtituere queat, ſed fundamentalia tantùm fidei puncta, ad ſubſtantiam fidei Chriſtianæ pertinentia, & ad ſalutem ſcitu neceſſaria, in ſimplicitate teneat,* V. Tract. de Eſſe alicubi ſ. 2. §. 38. *Adeoq́ diſſenſus in hac materiâ non debet præciſè pro diſſenſu in articulo fidei haberi, ſed in difficultate aliquâ Scholaſticâ ex occaſione articuli fidei in Scholis motâ, & diſceptatâ, & in quâ inter doctos diverſæ ſententiæ eſſe poſſint, utcunq́ in ipſo fidei articulo, quantum ad ſubſtantiam ſuam in ſimplicitate Chriſtiana ſpectato, conveniant.*

5. Sic

5. Sic Trinitatem Personarum in unâ essentiâ *Scholastici communiter confitentur. Sed in varijs difficultatibus Scholasticis ex articuli de Trinitate occasione ortis, & motis, ac ad explicationem, defensionem, & pleniorem ejus intelligentiam facientibus, dissentiunt, quales sunt de* relationibus, processionibus, notionibus, personis, formali ratione suppositi, personâ, æqualitate, ordine, prioritate, missione personarum, varijsq; loquendi in hac materiâ modis. *Hic non semper omnes eadem sentiunt. Punctum fidei in summâ simplicitate esse potest, cum Scholastica de eo quæsita & disceptata in infinitâ varietate & difficultate consistere possint. Sic Tres esse, qui testimonium dant in cœlo, Pater, Filius & Spirit. S. & hos Tres unum DEUM esse,* 1. Joh. 5. v. 7. *Substantialis articulus fidei est, ab omni Christiano sciendus & recipiendus. Sed quæ ad explicationem & defensionem ejus faciunt, à multis simplicibus ignorari possunt. Sic Christum sedere ad dextram DEI, id est, regnare, Interprete Apostolo,* 1. Cor. 15. v. 25. *punctum fidei est, & in Symbolo Apostolico expressum.* An per substantialem humanitatis in his terris præsentiam id fiat, *Scholastica determinatio ejus ex Scripturis eruenda est, & in quâ variæ difficultates occurrere & moveri queant, ac consequenter diversæ opiniones existere.* Conf. c. l. §. 38. *Potest Scriptura simpliciter credi; Etiamsi nihil istorum à simplici Christiano sciatur aut comprehendatur. λόγων σκινδαλμὸς à fide resecare oportet, & ad simplicitatem Apostolicam eam reducere, quod & tutissimum, & conscientijs Christianis maximè consultum erit. Ut præclarè ex* Nostris multi *suadent.* V. D. Calixtum digress: de arte novâ p. 461. seq. *Rectissimè hic* Iudiciosissimus ille Mentzerus in disput. 1. contra Apologiam Ludovici Crocij t. 56. ait: Missis ejusmodi contentionibus Metaphysicis, (*ut de definitione personæ, formali ejus ratione, differentia à naturâ &c.*) de quibus

bus ne quidem inter ipſos Philoſophos convenire hactenùs potuit, longe ſatius & tutiùs, imò fas & æquum eſt, & religioni convenientius & aptius, ipſisq; concientiis ſuavius, properare ad fontem divinæ revelationis, ex eoquè oſtendere, DEUM non eſſe niſi unum, id quod Photinianus etiam concedit, &c. Ubi plura *ad hanc rem lectu digna habet. Vt* uberius in libris de ſimplicitate fidei Chriſtianæ *deducam. Manebit verum illud Sapientis :* Difficulter æſtimamus, quæ in terrâ ſunt, & quæ in conſpectu poſita, cum labore invenimus. Quæ autem in cœlis ſunt, quis inveſtigabit ? Sap. 9. v. 16. *Et illud Apoſtoli :* Ex parte cognoſcimus, & ex parte prophetamus, 1. Cor. 13. v. 9. 3. Si in difficultatibus conſenſus hic per omnia conſtitui nequeat, *non ægrè qualemcunquè diſſenſum ferendum eſſe, cum certum ſit, in his & ſimilibus intricationibus ſemper aliquid dubij ſupermanſurum, nec facilè adeò liquidò hic quid conſtituendum fore, ut non probabiliter in oppoſitum aliquid reponi poſſit, nec quæ reponantur, adeò ſemper infirma futura, ut mereantur contemni. Nec ingenia ad capiendum omnibus æqualia data eſſe, ſed mirabili varietate, ut facies humanas, ſic & ingenia à DEO diſcreta eſſe, & diverſimodè res aſſequi, concipere, penetrare, ſicq;* non eadem de ijsdem ſemper ſentire aut judicare poſſe.

6. His ita præmiſſis, *quia diſtincta hic cum* Reformatis *in quæſtionem veniunt, ut de diſtinctis diſtinctè agamus, non confuſe, diſtinctis propoſitionibus breviùs* in Tract. de Eſſ. alic. ſ. 4. §. 69. ſeq. *adductis, rem totam ordine exhibebimus, propoſitiones noſtras confirmabimus, ab exceptionibus diſſentientium vindicabimus, & quæ opponi in contrarium poſſunt, amovebimus. Agemus autem* primò de poſſibili: poſt de facto. *Et quia de* corporeâ ſubſtantiâ *potior difficultas eſt, ab ea inchoabimus, quid quà multipræſentiam divina poteſtas in eâ efficere poſſit. Hoc enim*

enim constituto in reliquis de spirituali substantiâ Reformatos *æquiores nos habituros confidimus.*

7. Dico 1. Potest DEus absolutâ potestate corpus aliquod in multis locis simùl sistere, nec in eo vera ac realis est contradictio, consequenter nec corporis eversio. *In hoc cardo totius rei consistit. Quòd si solidè contra* Reformatos *hoc confirmatum fuerit, in reliquis minus laboris residuum erit, & faciliores ad consentiendum eos habere poterimus.* Argumenta autem pro confirmandâ assertione hâc depromam è sequentibus. 1. Ab hypothesibus ipsorum Reformatorum, *quas nobiscum communiter concedunt & tuentur.* 2. Perspicuis quibusdam rationibus, partìm *ex Scripturâ,* partìm *Naturâ desumptis.* 3. Hypothesibus & testimonijs Reformatorum proprijs, *quæ ipsi, vel nonnulli ex ipsis specialiter pro se tenent ac tuentur.* 4. Testimoniis Patrum & Scholasticorum. 5. Adumbrationibus & similibus quibusdam, *quibus ad non incredibile hoc habendum induci quis possit.*

8. Ex hypothesibus Reformatorum cum nobis communibus generaliter sic inferre liceat. Quicunq; in Mysticis fieri credunt longè incredibiliora, & rationis judicio magis contradictoria & impossibilia, illi induci possunt, ut credant, fieri posse in illis minùs incredibilia, & coràm ratione minùs impossibilia. Consequentia *patet ex* illo Logicorum: Si id inest & inesse creditur, quod magis incredibile est inesse, etiam id inerit & inesse credi potest, quod minùs incredibile est inesse. Si equũ 15. *Milliaria per diem currere credamus, quod minùs de equo credibile: Cur 10. decurrere posse non credatur, quod magis de eo credibile est?* Si DEUM ex nihilo aliquid facere posse *creditur, cur non substantias transmutare eum posse credatur, cum antecedens sit incredibilius?* Si puerum Methaphysicam callere credamus, *cur Grammaticam eum scire abnuamus, quam callere eum longè credibilius est?* Sed Re-

 formati

formati in mysticis fieri credunt longè incredibiliora, ac hoc, corpus in duobus aut pluribus locis à DEO statui: Mysterium nempe Trinitatis personarum *in unâ numero essentiâ*, Creationis *rerum ex simpliciter nihilo*, Incarnationis & *unionis personalis in Christo*, Sessionis Christi hominis *ad dextram DEI*, redactionis rerum in nihilum *saltem de possibili, quod DEO possibilis sit*, æternitatis divinæ simùl omnibus temporum differentijs *coëxistentis*, & resurrectionis ejusdem numero corporis *in novissimo die, quæ omnia incredibiliora esse* §. 10. seq. *patebit. E. & in mysticis minus incredibilia fieri posse induci possunt, ut credant, Inter quæ hoc est*, corpus multipræsens à DEO sisti.

9. Excipitur ad hoc argumentum, consequentiam à majore ad minus Topicam & probabilem esse, non necessariam, nec certi quid inferri, & interdùm falsum subesse posse. Sic datam homini à creatore rationem, majus, non statim varias brutorum dotes, ut latratum, mugitum, quæ minora. *Post peccatum animæ immortalitatem homini relictam, corporis non, quæ minor.* Deinde & antecedens falsum esse. Enumerata ista non esse magis incredibilia, ac multipræsentiam, *nec implicare contradictionem, ut hanc, & subjici potestati divinæ, quod non contradictoria, ut utrinq; consentiatur.* Ita Chamier To. 2. Panstr. l. 6. c. 10. §. 30. & alij. His quia magnam partem Tract. d. ess. alic. §. 71. *s.* 4. *satisfactum est*, breviter hic dici potest, *Non argui hic à majore ad minus in re, quod in multis vacillare scimus*: Sed à minus credibili, *quod verum assumitur*, ad magis credibile, *quod impossibile judicatur. Quod longè diversum est.* Quia Reformati puncta quædam, rationis judicio absurdissima, nobiscum tenent & defendunt; Vt Trinitatem, Incarnationem, Vnionem personalem, annihilationem, carnis resurrectionem, nec contra-

dictionem

dictionem, etsi speciosè à ratione pictam, in illis agnoscunt: magis multipræsentiam corporis Deo possibilem agnoscere deberent, *nam nec in hac vera est contradictio*, §. 23. Et in eodem rerum genere manetur, mysticis ac potestati divinæ subjectis, *non finitis & cursu Naturæ.* Iam hic processus validissimus est, *& ad exempla* Chamieri *prorsus impertinens. Non n. ratio in homine minus credibile quid est, quod ei competere debeat, & dotes brutorum magis credibile quid: Sed contrà res se habet, & nostro arguendi modo prorsus hoc non respondet.* Exempla Chamieri à *majore rei ad minus rei procedunt:* Nostra *à minùs credibili ad magis credibile, & sic contrarius processus est.* Posito etiam, probabilem saltem hanc consequentiam esse: in intricatis & abstrusis materijs *satis est, probabilia afferre, ut benè observat* Suarez. d. 18. Meta s. 3. §. 16. *Qualis* & hæc de multipræsentiâ finiti *est. Et enumerata puncta incredibiliora, vel saltem æquè incredibilia esse, quàm multipræsentia corporis est*, §. 10. seq. *patebit.*

10. *Iam* Specialiter *per singula membra probandum, Enumerata illa longè incredibiliora videri, quàm corpus in pluribus spatijs præsens sistit.* In Mysterio *Trinitatis credi postulantur & à* Reformatis *nobiscum creduntur sequentia*: Tres personas *unius Numero & Individuæ essentiæ esse.* Essentiam *summo modo unam, ipsam unitatem, simplicitatem, Indivisibilitatem, in tres hypostases realissimè & oppositè â se diversas, communicari.* Hypostases *istas verissimè â se differre, oppositis relationibus sibi opponi, ut una alteri sit opposita, eoq́ altera nequeat esse altera, sed cum essentiâ realiter idem esse, ut in quâvis personâ tota & totaliter sit essentia Divina, sed multiplicari tamen personas in Trinitate, Essentiam autem simplicissimè unam manere in summâ simplicitate.* Quamvis *personam totam essentiam amplecti non partem ejus: Nec tamen ad multiplicationem personarum multi-*

 plicari

plicari eſſentiam, ſed eandem numero & individuam manere. Patrem *generaſſe filium, qui totam eandem numero eſſentiam habeat, quam pater:* Nec *tamen filium generando generaſſe ſeipſum, Quamvis eadem utriusq; eſſentia ſit.* De perſonis *oppoſitas relationes enuntiari poſſe, quæ de eſſentiâ non poſſint, cum tamen realiter ipſa eſſentia ſint.* Patrem *eſſe deum, filium eſſe, Spir. S. eſſe DEum: nec tamen tres eſſe DEos, ſed unum numero.* Patrem *eandem habere eſſentiam numero, quàm filius & Sp. S. ſed in Patre generantem eſſe, Filio generatam, Spiritu S ſpiritam. Ita tres diverſiſſimos, imò oppoſitos modos habere, eandem tamen numero manere.* Hæc omnia ratio ſibi relicta, Verbo dei & cognitione Myſteriorum fidei non illuſtrata, ac ex proprio judicans, pro abſurdiſſimis, Contradictorijs, & inconſiſtentibus habebit, *Vt inter Coetera,* miſſis Gentilium *intricationibus,* Photinianorum *hodiernorum ſcripta & argutationes evincunt,* V. c. l. t. 72. *Non tamen hoc curato idem* à *Reformatis creditur, & contra* Photinianos *defenditur, ut pluribus* c. l. *oſtenſum.*

II. *Quæ de rerum diverſâ ratione ulterius hic excipi ſolent,* c. l. t. 73. *ſunt diſcuſſa. Hic breviter notandum erit.* I. Diverſitas rerum, *de quibus infertur, probabilitatem arguendi in ipſo argumento, ſi ea aliàs legitima ſit, tollere aut evertere non poteſt. Poteſt n. argumentum à minus credibili, quod conceditur, ad magis credibile, quod negatur, duci, etjamſi res ipſæ diverſiſſimæ ſint.* Si internum quid, *& realiter cum eſſentiâ idem, per myſteria fidei multiplicari creditur, eſſentiâ non multiplicatâ, nec admitti creditur Contradictio:* Cur externum quid *in re per poteſtatem divinam non multiplicari poſſe credatur, non multiplicatâ re, nec implicatâ Contradictione, ſed hoc prorſus impoſſibile judicetur, cum tamen prius longè rationi videatur incredibilius,* Et *tamen â* Reformatis *nobiſcum concedatur. Quod Deus infinitus, Corpus finitum, res, de quibus arguitur, earumq; habitudines*

habitudines, diversas quidem facit: Sed nostram arguendi vim in incredibilitate & credibilitate fundatam, *non infringit. Manet n. major impossibilitas Rationis in priore, quàm posteriore. Et prius tamen possibile creditur. Cur posterius tale negatur?* 2. Quantum ad infinitatem *pertinet, etiam paritas in nostro casu est. Ut ibi essentia infinita, in quâ id evenire creditur, ut multiplicentur supposita, unicâ numero manente essentiâ: Sic hic potestas infinita, per quam multiplicantur loca, unico numero manente Corpore. Per vim finitam enim id non fieri conceditur,* §. 3.

12. Alij excipiunt, Essentiam & personas Divinas *non esse factibile quid, nec objecta potestatis divinæ circa factibilia occupatæ, sed simpliciter essentialia & Naturalia esse: Multipræsentiam autem Corporis, si possibilis, factibile quid esse.* ℞ Instantiæ & Comparationes sæpè â rebus toto genere diversis sumuntur. V. §. 37. *Sic & ab eo, quod fieri & esse in divinis conceditur, ad aliud, quod in illis factibile esse assumitur, inferri poterit.* Deinde, nec hic factibile rigidè dictum cum alio factibili *& objecto potestatis divinæ confertur: Sed simpliciter argumentum â magis incredibili ducitur, quod* Reformati *& de facto in divinis ita se habere, adeoq; & esse posse citra contradictionis implicationem, assentiunt, ad minus incredibile, quod simpliciter fieri posse negant, & pro absolutè impossibili habent;* Ac ostenditur, *ipsos magis absurda rationi pro possibilibus habere, & in minùs absurdis credendis adeò rigidos se præbere. Quod contrà potius agendum esset, & si Contradictiones urgendæ essent, in illis potiùs urgendæ essent, quæ magis ἄτοπα & absurda rationi videantur, quàm in illis, quæ minùs talia. Coetera extra scopum nostrum sunt.* V. c. I. §. 74.

13. Ab alijs excipitur, Tres personas in unâ essentiâ esse, *clarissimè in sacris esse revelatum,* 1. Ioh. 5. v. 7. Matth.

28. v. 19. *Eoq́ contradictorium cenſeri non debere: Sed Corpus in multis locis eſſe non ita revelatum, & totum adhuc controverſum eſſe. Vnde ab illo poſſibili ad hoc argui non poſſe.* ℞. Nondum *hic quæritur, quid de facto in aliquo Corpore ſit, de quo* §. 81. *demùm conſtituetur: Sed de poſſibili ſaltem, quid divinitùs in ea eſſe poſſit. Iam ſi poſſibile eſt longe incredibilius in divinis, Cur non poſſibile ſit credibilius?* Deinde *etiam aliquod Corpus in pluribus locis eſſe, in ſacris ſatis clarè revelatum eſt,* §. 81. *Sed controverſum fecerunt* Reformati, *quia Contradictorium eſſe anteceperunt, eoq́ omnia coetera potiùs egerunt, quàm id de Corpore concederent. Eodem Modo* Photiniani *Tres perſonas ejuſdem numero eſſentiæ eſſe, Contradictorium eſſe antè poſuerunt, indeq́ omnia egerunt potiùs, variasq́ tenebras Scripturæ locis obfuderunt, quàm ut illud in ſacris revelatum eſſe concederent.* Qui jam Contradictorium aliquid eſſe præconcepit, *eum caligare oportet etiam ad clariſſimas revelationes, quibus qualemcunq́ ſenſum potiùs ineſſe cenſebit, quàm eum, cui Contradictionem ſubesſe jam præconcepit.* At in Chriſtianiſmo & fidei rebus longè aliter procedendum, & â revelatione gratiæ inchoandum eſſet, eaq́; præaſſumptâ noſtræ rationis contradictiones apparentes magis, quàm ſolidas eſſe, cenſendum, ac de qualicunq́; Conciliatione potiùs cogitandum eſſet, *Quàm præſuppoſitâ Contradictione Vis lumini gratiæ inferenda, quovisq́ modo illud ſubruendum eſſet, ne â noſtrâ Contradictione dimoveremur. Sic Abraham agebat, cum effœtum Corpus ſuum aſpiceret.* Rom. 4. v. 19. 20. *Maria, cum ſe gravidam futuram audiret, & virum ſe non cognoſcere ſciret.* Luc. 1. v. 38. *Sic Apoſtolus agendum jubet,* 2. Cor. 10. v. 4. 5. *Et in primâ Coenâ illuſtre exemplum* omnes Apoſtoli *præbuerunt, quomodo fides Chriſtiani verbo nitatur, ſuſpenſis aut rejectis omnibus rationis & Naturæ contrarietatibus.* Matt. 26. Marc.

14. Luc. 22.

14. Luc. 22. *Ac si de Contradictionibus pingendis res sit, aquè plausibiliter eas in Trinitate colorabunt* Photiniani, *ac in Corpore multipræsente poterunt* Reformati, V. §. 10. *Nec tamen mouentur eo Reformati. Cur nos hoc moveremur? Veram autem Contradictionem in Corpore multipræsente inferri Nos negamus, & hypothesin tantùm Adversariorum dicimus*, V. §. 22. 23. Vltimò *etiam regeri solet*, Essentiam divinam esse quid commune, *adeoq́ tribus diversis hypostasibus substare posse. Sed Corpus esse individuum, ideo non in pluribus locis simul esse posse. Sed his jam* c. l. §. 74. *occursum. In duobus locis esse Vnitatem corporis Numericam non tollit, sed diversas saltem ubicationes in uno divinitùs ponit, in quo nulla vera est Contradictio*, V. §. 53. 54.

14. 11. Mysterium Creationis rerum ex simpliciter nihilo & non ente incredibilius est, *quàm Corporis in duobus locis simultanea à DEO collocatio. Et tamen illud nobiscum defendunt & credunt* Reformati. *Cur hoc penitùs incredibile habent?* Antecedens patet, *quia ad mysterium Creationis credendum credere pertinet, Essentiam aliquid nancisci ex nihilo negativo & simpliciter non ente, tanquam termino à quo, unde Ens prodeat, & essentiam internum ac constitutiuum Entis Creati esse principium, per quod res esse incipiat, cum antea nihil simpliciter esset. Sic ex nihilo incipere fieri aliquid, cum antea nihil esset. Iam* inter nihil & aliquid, Ens, & non ens, verum & non verum, infinita est distantia, *quam suppleri ab aliquâ potestate posse, rationi ex suis principiis judicanti incredibilius videbitur, ac Corpus binas locationes nancisci, ubi semper inter aliquid & aliquid manebit proportio, non ens cum nihilo in comparationem veniet. Hæc a. proportio rationi credibilior ac plausibilior, ac prior.* Deinde *loca multiplicari in Corpore, consequens saltem aliquod multiplicari est, non constitutivum rei.*

rei. Eſt n. locus conſequens ſaltem Corporum ex contiguitate aliorum circumjacentium in illus ſumptum, ut tract. d. eſ. alic. §. 6. ſeq. ſ. 4. *dictum. Ens a. ex non ente fieri ipſa conſtitutiva principia concernit. Sed conſequentia rerum tolli, mutari, aut multiplicari in rebus divinitùs poſſe, longè faciliùs perſpiciet ratio, quàm eſſentialia conſtitutiva rebus ex nihilo dari. Sic propria divinitùs tolli & mutari poſſe, ratio videt. Sed eſſentialia principia tolli aut mutari, non vides, & reverâ impoſſibile eſt. Et aliquid ex puro nihilo à DEO fieri* Photiniani *pro abſurdo & impoßibili habent, unde materiam rerum primam DEO coæternam & increatam ſtatuere, non improbabile ducunt.* V. Moſcorovium d. bapt. c. Smiglec. c. 3. p. 78. 79. & Refut. appendic. c. Smiglec. p. 30. Smalcium d. 7. c. Frantz. p. 415. Volkelium l. 2. d. ver. Rel. c. 2. *Nec* Vorſtius *multum hic alienus eſt.* V. appendi. con. Sladum §. 86. *Etſi alibi aliter*, ut tract. d. DEO, p. 37. 244. & in Confeſſ. brevi §. 12. Et in appendice c. Slad. §. 78. 80. 81. *Et ante illos* Marcion *id ſtatuit.* Pontan. in Catalog. hæretic. c. 33. Et Hermogenes, V. Tertullianum l. c. Hermogen. *Quia ergò in myſteriis fidei ratio hoc credit, Eſſe rebus datum ex non eſſe: Cur adeò incredibile habeat, eum, qui ex non eſſe facit eſſe, etiam eſſe ſine loco conſervare, aut in duobus locis ſimùl collocare poſſe.* Plus n. eſt, ex ſimpliciter non ente Ens facere, quàm unum Ens in duobus externis circumſtantibus, qualia loca ſunt, ſimùl conſtituere. *Prius Deum poſſe Nobiſcum fatentur Adverſarij. Et de poſteriori ergò ita rigidi eſſe non debebant. Quæ hic reponi poſſunt, ex* tr. d. eſſ. alicu. ſ. 4. §. 75. *explicationem habent.* Creatio eſt Dei ex non ente in ens *ſubſtantialis mutatio:* Sed multilocatio *eſt nova ejuſdem rei manentis ad diverſa ſpatia eodem tempore divinitus facta adductio, & in illus conſtitutio. Corpus ergò manere poteſt, & novus modus in pluribus eſſendi, divinitùs ipſi inferri.*

15. III. Myſterium incarnationis longè incredibilius eſt, ac unum Corpus in duobus locis eſſe. *Et tamen idem nobiſcum propugnat* Reformati. Antecedens *patet, nam in eo credendum*, 1. Singularem *aliquam humanitatem ſine propriâ ſubſiſtentiâ & perſonalitate eſſe.* 2. Hominem *integrum Individuum ſine perſonâ humanâ eſſe, h. e. Naturam intellectualem ſine intimo eſſentiali ſuo modo, perſonalitate, integram eſſe, & modum, ultimum et complementum dantem, ab eâ remotum eſſe.* 3. Hominem *in Naturâ tantùm conſiſtentem eſſe verum & completum hominem.* 4. Eundem *in infinitam ipſius immenſi Dei ſubſiſtentiam trahi, ut pars perſonalis perſonæ Dei compoſitæ fiat.* 5. Infinitam *Dei naturam cum humanâ Naturâ in unam perſonam concurrere.* 6. Duas *iſtas naturas unum compoſitum perſonale facere.* 7. Compoſitum *illud ex homine & DEO velut partibus perſonalibus conſtitui.* 8. Hominem *in iſtâ conſtitutione veriſſimè DEum, & DEum veriſſimè hominem eſſe, Deum incarnatum, & hominem deificatum eſſe.* Hæc omnia ratio ſibi relicta, *ex ſuis tantùm principijs informata, verbo Dei & myſterijs fidei non illuſtrata, pro abſurdiſſimis & impoſſibilibus habet*, prout hoc dogma tanquam monſtroſiſſimum, *& ab omni ſenſu humano alienum*, â Photinianis *inceſſitur*, Smalcio, Crellio, Oſtorodo, Socino, alijsq;, quos c. l. §. 76. *allegavi.* *Nec unquam* Ariſtoteli *aut alij gentili ex Naturâ judicanti perſuaſeris, poſſibile hoc eſſe: Nec nos ex Naturâ poſſibilitatem rei ſatis pervidere poſſemus, niſi myſteria fidei tanquam vera, ante præſuppoſuiſſemus. At hæc omnia, non attentis rationis abſurditatibus, nobiſcum tenent & defendunt* Reformati. *Poſſent ergò & in multipræſentiâ Corporis poſſibili DEo credendâ æquiores ſe exhibere. Plus n. diſtat Natura infinita Dei â finita hominis, quàm duplex locus â Corpore, ubi finitum & finitum adhuc contenditur.* Si in perſonâ divinâ ſpirituali-

tatem & immenſitatem eſſe dicas, *per quam aliā Naturam ſimùl recipere & terminare poſſit, Cum in corpore ſit materialitas, finitas, menſuratio, ob quam ultra conmenſuratum ſibi ſpacium extendi non poſſit, nihil proficies.* Incredibilius n. *inde myſterium fit. Si natura divina immenſa, multò minus ratio cum finito unum Perſonale conſtituere poſſe dicet. Quòd ſi hoc divinitùs fieri non eſt impoſſibile: Cur corpus unum ad duo loca ſimùl adducere, divinitùs impoſſibile cenſeatur? Plus immenſum à menſurato, infinitū à finito, quàm duplex locus ab uno corpore diſtat.* Plura c.l. *vide.*

16. IV. Myſterium Seſſionis Chriſti ad dextram Dei incredibilius rationi eſt, quàm Corpus in duobus ſpatijs ſiſti. *Et tamen credunt illud* Reformati. *E. & hoc credere poſſent. Antecedens patet, Quia in illo credendum,* 1. Hominem *aliquem ſuper omnes Creaturas, etiam angelos, evectum.* 2. Ad ipſum *imperium & potentiam divinam evehi.* 3. Dominio *divino* & per modum dextræ Dei, non humanæ, *omnibus dominari, eaq́ gubernare. Modus a. dextra Dei non eſt ſecundùm ſubſtantiam abſentis, qui dextræ humanæ eſt, ſed præſentis. Sic n. dextra Dei in ſacris deſcribitur.* V. c. l. t. 77. 4. Omnia *poſſe efficaciſſimè in Coelo & in terrâ.* 5. Adminiſtrare *cum DEO omnia ei ſubjecta, ut nil ſit, quod ei ſubjectum non ſit, usq́ in æternum. Hæc omnia incredibiliora Rationi non illuſtratæ ſunt, quàm Corpus in duobus ſpatijs eſſe.* V. plura c. l. V. Myſterium annihilationis rerum incredibilius eſt, quàm multipræſentia Corporis. *Hoc n. eſſe rei ſimpliciter in non Ens reſolvit, quod Natura impoſſibile judicat, & gentilibus pro impoſſibili habitum eſt, ut* c. l. *oſtenſum: Multipræſentia Eſſe corporis relinquit, & in duobus locis tantùm divinitùs adducit. At illud poſſibile DEO eſſe credunt* Reformati, *etſi de facto in annihilatione mundi in noviſſimo die quidam dubitent. Vbi tamen* quidam *Eorum omninò conſentiunt, ut* Beza in not. maj. Rom. 8.

v. 20. Tilenus par. 2. disp. 67. t. 37. Chassanio l. 3. L. C. c. 22. n. 3. Polanus in Symph. Cath. c. 28. t. 3. alijq́; . *E. & posterius non absolutè DEO impoßibile, habere debent.*

17. VI. Durationem aliquam omnibus temporum differentijs coexistere, nec tamen mutari vel fluere, sed eandem perpetuò manere, incredibilius rationi est, quàm unum Corpus in duobus locis sistere. *Tempora n. perpetuò fluunt & succedunt, differentiæ eorum non simùl sunt, sed cum una est, altera non est. Vbi præteritum, non præsens a. futurum est: ubi hæc, non illud. Hic durationem aliquam identitate sui coëxstere Contradictorium judicat Ratio, ut ex* Photinianis Dec. 1. Miscell. d. 1. t. 42. *ostensum. Loca a. manent, non fluunt. Sed de æternitate antecedens credunt* Reformati, *& contra Photinianos defendunt. E. & multipræsentiam non absolutè impoßibilem habere debent. Quæ hic exipiuntur,* c. l. §. 78. *dissoluta sunt.* VII. Reproduci unum Corpus, & bis in diversis temporibus fieri, & tamen unum Numero manere, non duplex fieri, rationi absurdius & plus Contradictorium videtur, quàm unum Corpus duobus locis sisti. *Nam bis produci est binis actionibus produci: binæ actiones duplicem terminum habent:* T*erminus hic est Corpus: Quomodo hic non duplex Corpus? Quod bis pingitur, scribitur, sculpitur, duplex pictura, Scriptura, Sculptura est. Essentialiter corruptum esse, & novâ actione, resuscitatione, reproduci, duplex Numero importat. Discretis temporibus redire & existere, Corruptum esse & reverti, & unum idemq́; Numero esse, Ratio merè Contradictoria judicat, ut ex* Photinianis c. l. §. 79. *ostensum est. Sed tamen de Resurrectione mortuorum hæc omnia credunt* Reformati. *Cur Corpus duobus locis sisti pro absolutè impoßibili habeant? Si hic Naturam, Contradictionem, eiusq́; vim, & potentiam Dei restrictam ur-*

gere velimus, vix Resurrectio ejusdem Numero substantiæ consistet. Quæ hic obverti possunt, c. l. *discussa sunt.*

18. *Ita* prima & potissima Classis argumentorum *pro non impossibili Multipræsentiâ Corporis deducta fuerit, ac quam præcipuum robur in hac materiâ habere existimo. Vt mirum sit, cum in dictis materiŷs Contradictiones non curent, quare in nostro negotio adeò solicitè eas quærant & urgeant, cum in istis, si non magis, æquè tamen plausibiliter Ratio eas fingere ac colorare possit, ac hoc. Et si ista non crederent aut defenderent, prout* Photiniani *pleraq́; eorum negant, non mirarer, & hic mera Contradictoria Eos collocare.* Sed cum ista omnia fateantur, & de hoc adeò solicitos se teneant, *jure mirari habeo.* Quæ de penetratione Corporum, & duorum in uno loco existentia, *adduci solent, apud* Reformatos *locum non inveniunt, eoq́;* in primâ classe *proponi non debent, ubi ex utrinq́; concessis arguere promissum est.* V. §. 7. *Quædam* Tr. d. ess. alic. s. 4. t. 88. 89. *sunt adducta. Sequatur* Secunda classis â rationibus ex Scripturâ & Naturâ desumptis. *Vbi* I. *Sic argui potest.* Quod Deus de facto in aliquo Corpore aliquando præstitit, id eum præstare posse Nemini dubium esse potest. *Factum n. præsupponit Veritatem potentiæ agentis. Sed in Christi Corpore Deus aliquando præstitit, ut in Coelo & terrâ simul esset, cum Paulo in viâ appareret.* Actor. 9. v. 4. 17. c. 22. v. 14. *E. Deum id præstare posse extra dubium est. Quæ ad Minoris confirmationem adduci possunt,* c. l. §. 80. *deducta sunt.*

19. Varia *ad hoc argumentum á dissentientibus exipiuntur.* 1. Cœlum esse domicilium Christi ordinarium, *quod ordinariè non deserat. Extraordinariè tamen in singulari revelatione ad tempus certi finis gratiâ deseri posse. Et sic in ista apparitione factum fuisse.* ℞. *Ad hæc satis responsum* de ess. alic. s. 4. §. 81. *Et ex* Consideratore aliquo & Bezâ *inconsistentia ejus ostensa.*

ostensa. 2. Paulũ Christũ, sed in spiritu, non oculis Corporis, vel si his, in Cœlo & remotũ vidisse, non in terrâ & adstantem. Ita Ambrosius, Augustinus, alij. Cum quibus Chamier c. I. c. 9. ℞. 1. Ita vidit, ut Petrus & alij Apostoli. 1. Cor. 15. v. 8. c. 9. v. 1. Sed hi nec in spiritu, sed Corpore, nec in Cœlo remotum, sed in terrâ adstantem & propinquum viderunt: Et vocem etiam ex ore ejus sibi loquentis audivit, §. 80. c. l. 2. Posito, in spiritu, h. e. in spirituali evectione & exaltatione vidisse: Res tamen ipsa verissimè subista Spirituali visione subfuit, & adstantem ac præsentem loquentemq́ sibi in vero ac reali corpore, non imagine aut merâ phantasiâ, vidit. Visio hæc rem visam in substantiâ propriâ realiter exhibuit, non merâ imagine & specie ac repræsentatione lusit. Argumentum enim confirmandi Paulum in fide Christianâ inde sumitur, Quòd Iesum ipsum viderit, qui et apparuerit in viâ, Act. 9. v. 17. Quod à nudâ imagine & specie sumi non potuit. Tò in Spiritu ad modum videndi in Paulo, subjecto vidente, pertinet, non objectum & rem visam, Christum, q. is Spirituali saltem specie formatus apparuisset. Paulus Spirituali modo abreptus & illuminatus Christum realiter præsentem vidit: Non Christus in Spirituali & ideali specie saltem est visus. In quo Piscatorem consentientem habemus. V. §. 20.

20. 3. Illud, in viâ, non locum, in quo vidit, sed certissimam circumstantiam, Vnitatem & singularitatem viæ notat, quâ Paulus iter faciens vidit Christum, sed è summo Cœlo, velut loco, ut certissimè sibi revelatum esse nosceret Paulus, quod sibi acciderat, annotato loco & tempore, quo accidisset. ℞. Vnius inclusio non est alterius exclusio. Notat illud circumstantiam loci, quo apparitio facta: & simul modi, quo facta, propinquè in terrâ, non remotè in Cœlo. Hoc cœtera enumerata docent, & hoc ad Pauli confirmationem multum faciebat. Locum solicitè adducere opus non erat, cum apparitio nova

eſſet, & quo loca facta, probè Apoſtolo nota. Sed modum referre multum ad vim confirmandi Paulum intererat, ut ſciret, non abſentem, ſed præſentem illum & propinquum Ieſum ſe vidiſſe: Nec è Cœlo remotiſſimo ſonantē, ſed in terrâ propinquum ſibi & in luce adſtantem audiviſſe, *quem tùm perſecutus, poſteà prædicare debebat*, & annunciare ea, quæ ipſe oculis ſuis vidiſſet. Act. 26. v. 16. 4. Si in terrâ corpus Chriſti, & à comitibus Pauli viſum fuiſſet. *At nihil hi viderunt.* Act. 9. v. 7. ℞. Hoc verò non ſequitur. *Glorioſa corpora non ſemper, ubi ſunt,* actu & ab omnibus videntur, ſed & Cœtera omnia paria eſſe oportet, ut videantur. *Non enim* ſufficiens proportio inter oculum non glorificatum videntem, & Corpus glorificatum videndum, *ut hoc ab illo perpetuò actu percipi cogatur. Sic Chriſtus non viſus Nazarethanis, etſi per medium eorum tranſiret*, Luc. 4. v. 30. Conf. Ioh. 8. v. 59. Luc. 24. v. 31. *Minùs hoc de Chriſti corpore ad dextram DEi jam exaltato affirmandum.* Conſentientes hic quoſdam ex ipſis Reformatis *habemus, ut* alibi *dicturus ſum.* 5. Non vidit Chriſtum Paulus, nam à luce exæcatus erat. Act. 9. v. 8. ℞. Poſtea hoc factum. *In principio apparitionis omninò vidit.* Act. 22. v. 14. V. §. 18. *Nec omnis lux circumfulgens protinùs excæcat.* V. Luc. 2. v. 9. *Cætera, quæ* Chamier *excipit, ex allatis facilem habent explicationem. Et in totâ hac re* nobiſcum conſentientem habemus Piſcatorem in Schol. Germ. Act. 9. v. 7. *Ubi Chriſtum Paulo præſentem oculis corporis viſum eſſe concedit, Et ex* 1. Cor. 15. v. 8. ac Act. 22. v. 6. 14. *confirmat.* Alij *& apparitionem* Act. 23. v. 11. *hic adducunt. Sed multùm Controverſa hic, & per viſionem nocturnam geri potuiſſe, ut* Act. 18. v. 9. *abſurdum non eſt.*

21. II. DEus verum & ſubſtantiale corpus Chriſti ſubſtantialiter præſens in Cœnâ ſiſtit ſub pane manducandum,

candum, verumq; sanguinem ejus sub vino hauriendum, *ut ex institutione & verbis Cœnæ omninò consequitur, & consentienter* à Patribus *creditum est & assertum.* V. §. 30. *E. aliquod verum Corpus multis in locis præsens sisti divinitùs, non est impossibile. Antecedens in Theologicis latiùs confirmandum, Egoq; alibi pluribus docebo.* V. §. 81. III. Qui superabundanter facere potest suprà, quàm petimus aut intelligimus, is & ea præstare poterit, quæ nobis Contradictionem videntur implicare, modò reverâ non implicent, aut DEUM imperfectionis arguant. *Nam & ista inter ea, quæ suprà, quàm intelligimus, sunt. At DEus ita potest.* Eph. 3. v. 20. *Et corpus in duobus locis sisti, veram Contradictionem non implicare,* §. 22. 23. *videbimus. Ergò & corpus in duobus locis sistere poterit, utcunq; Contradictio aliqua in eo esse appareat. DEO n. omnia possibilia sunt.* Matth. 10. v. 27. Nihil ei impossibile. Gen. 18. v. 14. Ierem. 32. v. 17. & 27. Zach. 8. v. 6. Luc. 1. v. 37. Secundùm operationem suam omnia sibi subijcere potest, Philip. 3. v. 22. Ejus infirmitas major nostrâ potestate est. 1. Cor. 1. v. 25. *Sed nos per nostram potestatem species rerum interdùm multiplicamus, re ipsâ unicâ manente, ut in speculo fracto,* V. t. 35. 36. *E. Deus suâ potestate simile aliquid præstare poterit, & loca rerum multiplicare, salvâ unitate rerum locatarum.*

22. IV. Qui est author & Creator Naturæ, is supra & contra etiam Naturam ejusq; inclinationem interdùm agere potest. *Vt enim Naturam fecit esse, cum nihil esset: Ita & aliò flectere, & aliter esse facere potest, cum volet. Ita aquis liquidis manentibus fluorem, motum Soli contra Naturam detrahebat.* V. §. 25. f. 4. d. eff. alic. Conf. §. 69. Sed DEus est author & Creator Naturæ. *E. & contra Naturam interdùm agere potest.* Et consequenter *corpus in varijs ubi ponere, etsi ex naturâ sui*

ad

ad unum occupandum per se sit determinatum, eoq; naturali suâ ubjetate circumscriptivâ inclinet. V. Quod veram & realem Contradictionem, h. e. veram rei ipsius eversionem in esse rei à priori a. posteriori non involvit, & aliàs DEO non indignum ac deficiens quid est, DEum posse certum est. *Et in hoc utrinq; consensus est, nec hoc* Reformati *negabunt. Et quod Contradictorium non est, id veri, entis, positiui, actualis, & intelligibilis rationem obtinere posse, certum est. Quod ens esse potest,* in eam potentiam cadit, quæ Omnipotentia est, *quæ ad omnes res, in quibus entis & veri ratio est, valet, qualis est Dei potentia.* Sed corpus divinitùs in duobus locis sisti, *veram Contradictionem nec à priori, nec à posteriori, involvit.* Vel enim enim ex naturâ corporis hoc repugnaret, vel naturâ quantitatis in corpore, vel loci aut essendi in loco, vel ex naturâ potestatis id facientis. *Plura enim hic dari non possunt.* At ex nullo repugnat. Non ex naturâ corporis: Vel *enim ex naturâ* Vniversalis, vel singularis Corporis id sequeretur. Non Universalis: *Locus enim & locationes Vniversalium naturam non ingrediuntur, ut nec conditiones temporis, concedente* Crocio p. 1. Conv. Pruten: q. 8. p. 424. *Et* vel ex principijs *ejus internis, materiâ & formâ repugnaret: At hæc nihil ad locum, nec locus ex ijs sequitur, ut* §. 16. s. 4. d. ess. alicu. *ostensum. Corpus est, quod materiâ & formâ constitutum est, sine respectu ad locum aut ullum externum quid:* Vel ex attributis internis *principia interna necessariò comitantibus.*

Auctarium.

Thesi 2. Arminianos *negare Multipræsentiam Corporis DEO possibilem esse, dictum est. Pleniùs ac distinctiùs istud ex* Apologiâ ibi citatâ con: Censuram Leidensem c. 23. p. 257. Et Vedelio Rapsodo c. 10. p. 191. Et cap. 11. p. 213. *patere potest. Quæ loca hanc in rem videri queunt.*

